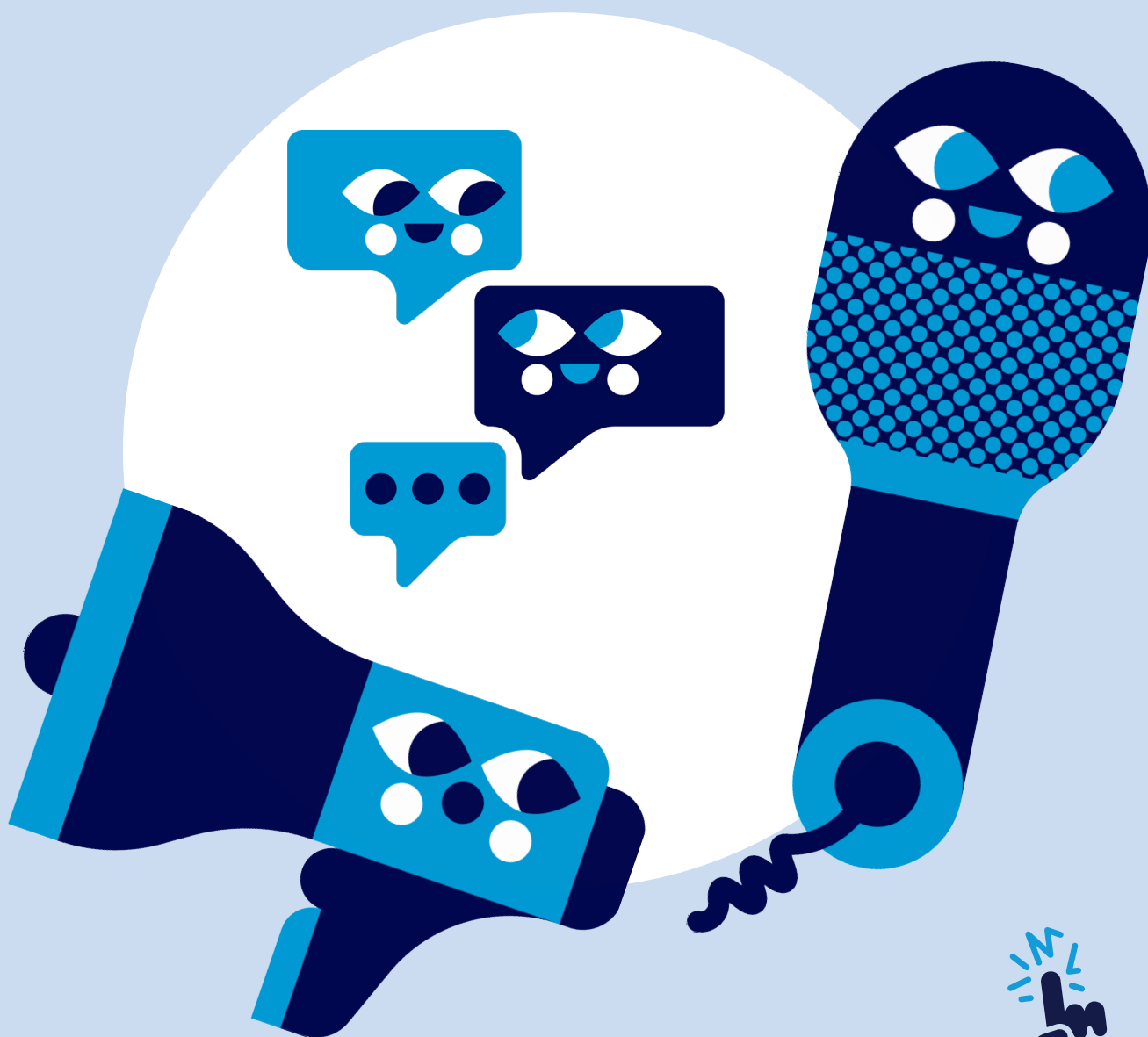

HOW TO **podcast** *in de klas*

handleiding
voor leerkrachten

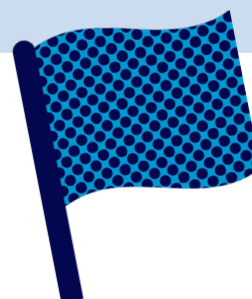

Inhoud

 <i>So you want to make a podcast</i>	2
 <i>Hoe begin je er aan?</i>	3
+ BOUWSTENEN PODCAST	3
+ AAN DE SLAG	4
 <i>Werkbladen voor leerlingen</i>	7
+ INTERVIEW EN TAFELGESPREK	10
+ HOORSPEL	11
+ REPORTAGE EN ONDERZOEKSJOURNALISIEK	12

So you want to make a podcast?

Een podcast maken met je leerlingen? Geen probleem!

Podcasts zijn helemaal niet nieuw, maar de laatste jaren winnen ze aan populariteit bij ons. Zo'n podcast is eigenlijk niet meer dan radio op maat die je online kan beluisteren waar en wanneer je maar wilt. Ook een heleboel jongeren luisteren naar verschillende soorten podcasts en waarom zou je een podcast dan niet introduceren in de klas?

Je kan er als leerkracht voor kiezen om zelf een podcast te maken om een stuk leerstof vast te zetten of in te leiden, maar het is even goed mogelijk om je leerlingen zelf aan het werk te zetten. Je kan leerlingen een podcast laten maken over een leerstofonderdeel dat je net behandeld hebt om te kijken of ze het helemaal begrepen hebben. Je kan in plaats van een klassieke presentatie vragen

om een podcast na een onderzoekstaak. De mogelijkheden zijn oneindig.

Op zich heb je niet meer nodig dan een smartphone, want tegenwoordig heeft zo goed als elke leerling een professionele opnamestudio in hun zak zitten. Er zijn een aantal gratis apps die je kan gebruiken voor het opnemen en het monteren van een podcast waardoor jij als leerkracht eigenlijk het meeste werk zal moeten steken in de voorbereiding. Want hoe pak je dat nu aan?

In deze bundel vind je een eerste aanzet om zelf met je leerlingen aan de slag te gaan met een podcast. Je vindt een aantal handige tips voor de leerkracht en de leerlingen die je hierbij kunnen helpen. Je krijgt ook een aantal

sjablonen voor verschillende soorten podcasts die je kunnen helpen tijdens je voorbereiding. Zo heb je een duidelijker beeld van welke onderdelen je precies moet voorbereiden.

**Kriebelt het?
Wil je er nu al mee
aan de slag?**

Veel succes alvast en tot hoors!

Het materiaal werd mee ontwikkeld door geekmyclass.be.

Hoe begin je eraan?

BOUWSTENEN PODCAST

Wat is een podcast?

Een podcast is radio op maat die online te raadplegen valt. Je luistert naar een aflevering rond een thema dat je aanspreekt op een moment dat het jou uitkomt. De structuur van een podcast ligt niet vast, maar er zijn een aantal herkenbare elementen. Er zijn verschillende manieren om een verhaal in een podcast te vertellen.

Welke soorten podcasts bestaan er?

Tafelgesprek, (straat)interview, reportage, true-crime, onderzoeksjournalistiek, hoorspel, ...

Wat heb je nodig om een podcast te maken?

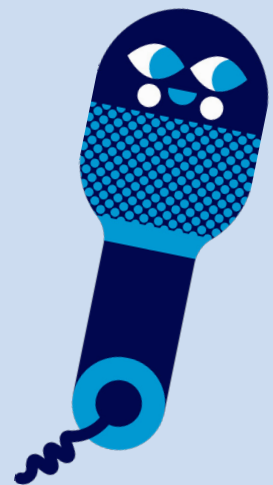
Om een podcast te maken heb je een **eigen verhaal** nodig en materiaal om alles op te nemen (een microfoon met opnameapparatuur of je smartphone). Als je jouw podcast voor een breed publiek beschikbaar wilt maken heb je ook een platform nodig om je podcast online te zetten.

Wat zit er allemaal in een goede podcast?

Een goede podcast maakt gebruik van een herkenbaar deuntje als intro (en outro). Als het gaat over een reeks dan is het leuker als elke aflevering op dezelfde manier is opgebouwd (denk aan intro, outro en tussendoortjes).

Een goede podcast heeft een herkenbare structuur:

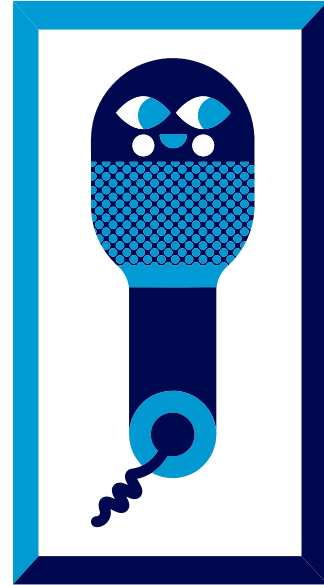
- + intro / smaakmaker
- + voorstelling stemmen
- + gesprek
- + (eventueel luisterfragment)
- + gesprek (vervolg)
- + outro

AAN DE SLAG

Het maken van een podcast verloopt in **drie grote stappen**. Het is erg belangrijk dat je vooraf bepaalt wat de bedoeling is van de podcast. Ga je een tafelgesprek opnemen of ga je een reportage in elkaar boksen. Die twee soorten podcast hebben een ander scenario nodig en dus een andere voorbereiding.

Het allerbelangrijkste struikelblok bij podcasts is de kwaliteit van het geluid. Zorg dus voor een ruimte die je stil kan maken of bouw een *voice booth*.

1 Voorbereiding

WERK MET EEN DUIDELIJK SCENARIO.

Als je er bijvoorbeeld voor kiest om een tafelgesprek te organiseren rond een bepaald onderwerp, dan heb je een andere voorbereiding nodig dan wanneer je een hoorspel wilt maken met je leerlingen. Het is erg belangrijk voor je leerlingen dat ze weten welke onderdelen ze zullen moeten voorbereiden om een goede podcast te kunnen maken. In het geval van het tafelgesprek zal er bijvoorbeeld een stap zijn rond het voorbereiden van goede vragen, terwijl het hoorspel bijvoorbeeld zeker een aparte stap nodig heeft voor de achtergrondgeluiden. De verschillende **sjablonen** helpen je leerlingen om alles goed uit te werken.

BOUW ALLES OP IN VERSCHILLENDE STAPPEN.

Wanneer je bijvoorbeeld kiest voor het sjabloon van onderzoeksjournalistiek, dan wil je wellicht aan het begin van je podcast een algemene uitleg. Een volgend onderdeel in je podcast zou dan bijvoorbeeld een expert aan het woord kunnen zijn. Voor leerlingen is het belangrijk dat ze het grote plaatje niet uit het oog verliezen. Als leerkracht is het daarom erg belangrijk dat je leerlingen een houvast geeft om elk onderdeel goed te kunnen voorbereiden. Met een **checklist** (zie werkbladen leerlingen) heb je bovendien ook een handige manier om snel te controleren of alles in orde is.

VERDEEL JE KLAS IN ZONES (OPNAME, VOORBEREIDING, TECHNISCHE RUIMTE,...).

Net als bij de verschillende stappen in de voorbereiding kan het erg handig zijn om duidelijke **zones** af te bakenen in je klas. Wanneer je verschillende werkbladen op verschillende kleuren papier afdruckt, kan je in één oogopslag zien met welk onderdeel een groepje leerlingen bezig is. Als je dan nog zorgt voor een duidelijke rolverdeling (vb. verantwoordelijke voor opname, verantwoordelijke voor uitschrijven voorbereiding,...) dan weet elke leerling ook duidelijk wat er van hen verwacht wordt.

2 Opname

- + Maak **goede afspraken** voor de opnamestudio met je leerlingen qua timing en planning.
- + Denk er ook aan dat je **opnames op locatie** kan maken. Vergeet dan zeker niet te checken of je al het materiaal bij hebt om een opname te maken.
- + Zorg voor een **checklist** voor het materiaal zodat leerlingen weten dat ze alles bij de hand hebben.
- + Zorg dat je leerlingen een **soundcheck** doen vooraleer ze beginnen opnemen.
- + Zorg ervoor dat je leerlingen al hun opnames (en bestanden) duidelijk **labelen**. Het zorgt voor minder frustraties tijdens het monteren.

3 Montage

- + De **sjablonen geven je een eerste houvast** om te monteren in een logische volgorde. Als je stap voor stap werkt, dan zullen je leerlingen minder snel iets vergeten. Je kan hier opnieuw met een checklist werken om ervoor te zorgen dat je leerlingen niks vergeten.
- + Werk steeds **chronologisch** en monteer in een logische volgorde via gratis software op edu.bandlab.com of in de anchor.fm app op je smartphone.
- + Denk eraan dat muziek werkt met **auteursrechten**. Geef dit ook mee aan je leerlingen. Er is heel wat rechtenvrije muziek beschikbaar. Via Google kan je dit makkelijk terugvinden. Gebruik zoektermen als *creative commons* of *royalty free music*.

Met je leerlingen een podcast maken is spannend, maar vergeet niet dat het even spannend is voor je leerlingen als voor jou. Alles begint bij een **goede planning** en **goede afspraken**. Als leerlingen een handig stappenplan voor zich hebben en als iedereen weet wat hun rol is in het hele proces dan bespaar je jezelf al een heleboel kopzorgen.

Werkbladen **voor leerlingen**

How to podcast

Denk eerst goed na wat voor podcast jullie willen maken. Er zijn heel wat soorten:

- ☛ tafelgesprek
- ☛ interview
- ☛ reportage
- ☛ onderzoeksverslag
- ☛ expert aan het woord
- ☛ hoorspel
- ☛ ...

Elk soort podcast heeft een andere voorbereiding. Denk dus goed na over wat je allemaal nodig hebt. Bij een interview zal je bijvoorbeeld vragen nodig hebben, terwijl je bij een hoorspel een leuk verhaal klaar moet hebben. Bij een reportage over een evenement zal je achtergrondlawaai moeten opnemen om de sfeer mee te bepalen van je podcast.

Gekozen welke podcast jullie gaan maken? **Hou dit steeds in het achterhoofd voor jullie beginnen:**

EEN GOEDE PODCAST HEEFT EEN HERKENBARE STRUCTUUR:

- + intro / smaakmaker
- + voorstelling stemmen
- + gesprek
- + (eventueel luisterfragment)
- + gesprek (vervolg)
- + outro

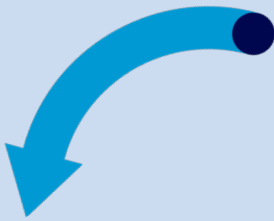

Ready. Set. Go.

Het maken van een podcast gebeurt in drie grote stappen:

1 VOORBEREIDING

- + Werk met een duidelijk scenario.
- + Bouw alles op in verschillende stappen.
- + Geef elk lid van de groep een duidelijke rol. Iemand verantwoordelijk voor de opname, iemand voor de soundcheck,...
- + Gebruik het sjabloon om jullie podcast op te bouwen.
- + Gebruik ook de checklist om er zeker van te zijn dat je niks vergeten bent.

2 OPNAME

- + Maak goede afspraken voor de opname en schrijf ALLES uit. Ga er niet van uit dat je het ter plekke wel zal zien. Als je iets opnieuw moet opnemen door een verspreking, moet je zo niet het hele stuk opnieuw doen. Je kan hiervoor een van de sjablonen gebruiken.
- + Maak vooraf een overzicht van alle opnames die je nodig hebt om er zeker van te zijn dat je niks vergeet. Denk ook aan extra opnames! Wil je bijvoorbeeld een verslag van

- een groot evenement brengen in jouw podcast, dan zal je ook sfeergeluiden moeten opnemen die je achteraf als achtergrond kan monteren.
- + Je hebt heel wat geluid nodig. Je hebt naast jullie stemmen ook een deuntje nodig als intro / outro. Bovendien willen jullie misschien ook gebruik maken van soundbites. Let op: muziek werkt met auteursrechten. Er is heel wat rechtenvrije muziek beschikbaar. Via Google kan je dit makkelijk terugvinden.

- Gebruik zoektermen als creative commons of royalty free music. Denk er dus aan om dit mee op te nemen in je voorbereiding!
- + Je kan een microfoon gebruiken voor de opname of gewoon je smartphone om een geluidsopname te maken.
- + Doe een soundcheck voor je begint op te nemen.
- + Zorg ervoor dat je al je opnames duidelijk labelt. Dat is een grote hulp om de montage vlot te laten verlopen.

3 MONTAGE

- + Werk steeds chronologisch en monteer in een logische volgorde via gratis software. Er zijn heel wat apps beschikbaar zoals edu.bandlab.com of de anchor.fm app op je smartphone.
- + Probeer je podcast voor te stellen als een reeks van bouwblokken en zet ze onmiddellijk op de juiste plaats. Denk aan de structuur van een podcast. Het is vervelend als je achteraf nog moet beginnen prutsen aan het begin van je podcast.

**KLAAR!
BELUISTER DAN
NU ELKAARS
PODCAST.**

SJABLOON 2

Hoorspel

Wat zijn de grote stappen in ons verhaal?

.....

.....

.....

Welke personages spelen er mee in ons verhaal?

.....

.....

.....

Op welke manier maken we duidelijk welke stem bij welk personage hoort?

.....

.....

.....

Werken we met een verteller? Op welke manier gaan we dat aanpakken?

.....

.....

.....

Op welke verschillende locaties speelt ons verhaal zich af?

.....

.....

.....

Welke opnames van geluidseffecten zullen we nodig hebben?

.....

.....

.....

Op welke manier proberen we de luisteraar te ontroeren?

.....

.....

.....

CHECKLIST

HOORSPEL

- Werd de tekst van de verteller uitgeschreven?
- Heeft elk personage een afgedrukt scenario?
- Werden alle opnames van extra geluidseffecten gemaakt?
- Hebben we een checklist of een overzicht van alle scènes die we moeten opnemen?
- Zijn er duidelijke richtlijnen in het scenario voorzien? (vb. ruimte laten voor geluidseffect, fluïsteren, praten alsof je in een storm zit,...)
-
-
-
-
-
-
-

SJABLOON 3

Reportage, onderzoeksjournalistiek

Tekst intro:

.....
.....
.....
.....

Tekst outro:

.....
.....
.....

Wie neemt de leiding in deze podcast?

.....
.....

Hoe worden de stemmen uit de podcast voorgesteld?

.....
.....

Welke structuur gaan we gebruiken?

(Denk aan: kort interview afgewisseld met kort verslag of een centrale vraag met een montage van antwoorden afgewisseld met sfeerbeelden.)

.....
.....

Welke muziek ga je gebruiken voor de intro/outro?

.....
.....

Zijn er extra opnames nodig voor tussendoortjes?

.....
.....

Op welke manier wordt een nieuw onderdeel ingeleid voor de luisteraar?

.....
.....

Is er informatie die we vooraf moeten opzoeken zodat we meer te weten komen over het centrale thema uit onze podcast?

.....
.....

Wat zijn de drie belangrijkste aandachtspunten tijdens de opnames van jullie podcast?

(Denk aan: het moet interessant blijven om naar te luisteren dus er is veel afwisseling nodig, het mag niet steeds hetzelfde zijn, want dan wordt het saai,...)

1.
.....
2.
.....
3.
.....

CHECKLIST REPORTAGE / ONDERZOEKSJOURNALISTIEK

- Werd de tekst voor intro uitgeschreven?
- Werd er extra informatie opgezocht over het centrale thema?
- Hebben we voor elk onderdeel muziek gekozen? Denk ook aan achtergrondmuziekjes.
- Werden alle extra opnames gemaakt?
- Werd de tekst voor de outro uitgeschreven?
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

www.nieuwsindeklas.be